

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 81

Fylke: Oppland

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Jeunaker

Emne: Beit og bronni

Bygdelag: — " —

Oppskr. av: H. Kuntzen

Gard:

(adresse): Jeunaker

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Uttrykkene "beit og bronni" er ikke brukt her, men i fjellbygdene i denne fylke har der vært brukt en del "hvitmose" u "Reinmose" som hjelpemiddel til vinterføde. Pasen blev da samlet om høsten, og lagt op i hægger på fjellet, og blev frasket hjem på vinterfødet.
2. På våren var en ofte nødt til å dra til skogen for å "rise", eller på "rising". Det var hovedsakelig bjørkeris og tynne topper av rogn. Noen særskilt slade er ikke brukt, men oftest "skohjelte".
3. Riset heites på våren når hoi og ~~vært~~ annen dyremat ikke strekker til. Å føre frem hele troer med kvismen på er ikke brukt.
4. Ved heiting av "ris" benyttes "lævekni" og øks.
5. Ris kan benyttes til foring av kuer
6. sau og gjeiter og benyttes både hekket til sørpenmat, og lagt inn tørt i "bås" eller "binge" til dyrene. Den tid en hadde gjeiter slapp en disse ut når der var

skaffet frem fiterbar av unge byne
kræer. Det kaldes ofte "föllebar" - "Föll"
er byggetrykket for fiter.

Der bruges også å skave barken av
"asp" til foring av sauer og småfd.

Benyttelsen av "lauvskjerve" har vort ~~ikke~~
almindelig foringsmiddel selv til
hester og andre større husdyr.

F. Skikken med ridsending Langfredag er ikke
hört omtalt her. -

De kjente, almindelig brukte betyninger
av ordet "skava" er: f.eks.:

Han "skov" = forhid
v "skjav" = mistid
Hau vil "skava" = fremtid.